

تاریخ عثمانی انجمنی
مجموعہ سی

۱ آگست
۱۳۳۲

بدیعی سنہ
نومبر ۳۹

سكان سنه هجره سنده امويه دن عبدالملك زمانده ركن ايدلش بر نصب [۱]
(يعني ميل طاشي) اليوم موزه عايونده بولمقده در . بوميل طاشي حقنده مسترقيندن
بعضى ذوات ميم تبليغانده بولنه رقى مقالات نافعه قلمه آلملردر .

اهمير نوميد

[۱] النصب ضرب وزننده يوللرده نشان ايجون ديكيلان ميله دينور ؛
علم منصوب معناينه وبونده فتحينه جائزدر . اوقيانوس ترجمه قاموس ، جلد
اول ، صفحه ۲۷۰

بلغرادده داماد علی پاشا تره‌سی

بلغرادقلعه‌سنه كلن اجنيلره ، هرشیدن مقدم ، « قره مصطفي پاشا » تره‌سی
و « رومالير پيكاري » ديه بر تره ايله ۲۱۴ باصاق درين كاركيه چفته
نردبانلي برصوقويوسي كوستريليوردي . حالبوكه نه تره مرحوم مرزيفونلي
قره مصطفي پاشانك تره سيدر ، نه ده صوقويوسي وروماليردن قاله ۲۰۰۰ سنه لك
بريكاردر . تره ، زرده بيان ايديله چكي كي ، داماد علی پاشا تره‌سی اولوب
پيكارايه اوستريالير طرفندن قازلش اولديني تاريخاً ثابتدر .

بلغرادده كلديكم زمان بوايكي شيئي بكاده كوسترمش ايديلر . بالطبع تره
قبوسي اوزرنده كي تاريخ طاشنه باقدم . تاريخ ايكي سطردين عبارت . برنجي سطرينك
صوكنده يالكز : الحاج مصطفي پاشا وايكنجی سطرينك نهايتنده كذلك يالكز
علی پاشا كله لری قالمش ، متابيسي قازلش ایدی . دوشوندم : مرزيفونلي قره مصطفي
پاشانك (حاجي) لكني هيچ بر تاويغ كتابنده كورمدم ؛ ثانياً مرحوم مشاراليه
كي ، ولو بغير حق اولسون ، قهر پادشاهي به گرفتار اولوب اعدام ايديلنلره تره
انشا ايدلي سبك وقوعبولور شيلردندر .

طاش كونه معروض وكتيرتيكم نردبان كوچوك اولديندن ايجه اوقويامبوب
معهود عاصي يكيچري دايليري طرفندن تقريباً ۱۲۱۸ ده قتل ايديله ن بلغراد
واليسی وزير شنجی حاجی مصطفي پاشانك تره‌سی اولديفته وصوكرده دن بلغراد
واليكنه كلن مرعشلی علی پاشا طرفندن تجديد ايديلديكنه ذاهب اولدم .
بومطالعه می اووقت بلغرادده جيقان (بلغراد سكه نوينه) نام غزنه ده بيان
ومغایر حقيقت اولان مدعاى مذكوری تصحيحه چالمش ايدم .
بو تره اوقدر فابر حاليه ایدی كه پنجره سندن ايچري باقلاز ایدی . اسکی

پوسکی ، آبور جو بور شیلرله دولو قبه و دیوارلری خاج و خرسیتیانلرک زعمنبه قنادلی ملک تصاویری ایله منقوش بولونیوردی . مرحوم شهزاده یوسف عزالدین افندیك بلغرادى زیارتی مناسبتله تربیه یی تعمیر ایندیرمش ایسه کده بالفان حربی زماننده صربلورلر یکیدن صندوقه سنی قالدیروب اسکی حاله ارجاع ایتش ایدیلر . حرب مذکورى متعاقب ، تربدها بردنعه تعمیر و تطهیر ایدلش ایسه ده ، حرب حاضر مناسبتله تربیه مذکوره نك قبه سته صرعی اصابت ایدوب قبه وقپوسی رخنه دار اولش و دیوارلرنده هر طرفدن بره لر آچلمشدر . آوستریالیلر یورایی ضبط ایندکلیر آنده ایلك ایشلری آثار عتیقه یی طوبلامق و محافظه ایتک اولدی . تربیه تعمیرینه معیار احتیاط ملازم (قارلچانی) افندی مأمور اولمشدر . مومی الیه بودایشته ده صنایع نفیسه موزه خانه سی مدیر ثانیسی و محافظیدر . تربیه نك شکل اصلینی تماماً محافظه ایتک ایچون دیوارلرنك مربع طاشلرنك هر برینه نومرو وضع ایده رك بوصورتله و کمال اعتنا ایله تعمیر و تجدیدینه غیرت ایدیور . شدی تربیه نك تاریخ کتابه سی یره دوشمش اولدیغندن یاقینندن قازیلان برلره بارمق تماسی ایله بوقدرینی استخراج ایده بیلدم :

همت الحاج مصطفی پاشا

تعمیر اولدی تربیه شهید علی پاشا

بوندن ظاهر اولویورکله تربیه مذکوره مرزیفونلی قوه مصطفی پاشانك تربیه سی اولایوب ، آنجق مشهور موره فاتحی داماد علی پاشانکدر .
بو ذات سلطان احمد ثالث زماننده منند صدارته کچن وزاردن اولوب داماد علی پاشا نامی ایله مشهوردر . عن اصل ازیقیلدر . (۱۱۲۷) ده عا کر کافیه ایله موره به کیدوب ایادی اعدایه کچن بک چوق قلاع ومواقی فتح و (۱۱۲۸) ده مجارستانده وارادین سفینه کیدوب اوراده موفق اولقده ایکن قورشون اصابتله شهید اولوب ، بلغراد قلعه سی داخلنده سلطان سلیمان خان جامع خطیره سنده دفن اولمشدر [۱] . مسلمانلرک هر شیشه ، حتی آثار عتیقه لرینه بیله نظر نفرت وعداوت ایله باقق صربلورلرک تربیه قدیمه ملیه لری ایجاباتندن اولدینی معلومدر . بوسیدن کتابه مذکوره دخی بوسائقه ایله قازلیغنه اولجه ذاهب اولش ایدم .

[۱] (علی الفور سردار شهید ایچون درون قلعه بلغرادده واقع سلطان سلیمان جامع شرینی خطیره سنده قبر حفرندن سکره عربدهن چیقاروب صلوه جنازه سنی ادا ولباس خون آلودی ایله دفن و تقیر ایدیلر .) راشد تاریخی جلد ، ۲۴ ، صیفه ۲۶۴

نته کیم قلمه ایچنده دما بر جوق کتابه و طفرالر برلری حالا ظاهر ایکن، مری
یا چیقارلش یا قیرلش و یاخود کرچلر آلتنه آلتشدور .

شمدی ایسه بو فکریی بالطبع تبدیل ایتدم . فکر بجه : صربلور هم
مرزيفونلی مصطفی پاشا کی حقیقه بوپوک بر آدمک ، مشهور بر نادره زمانک
مرقدینه ، همده ترکله مؤلم بروقه بی آندیران بر نشانه مالک اولق ایستیرک
بالالزام کتابه مذکور نک اقسام معلومه سی قازدیر مشلردر . تاریخک ایکنجی
سטרند کی « علی پاشا » کله لری اوزرنده یک عیان کوریلدن طاشجی قلمی اثرلری
بو فکریی برقات دها تأیید ایدیور . الله بولنش بر آلتله دکل ، خصوصاً
طاشجی کوتورلش و یازیلر طاشجی قلمی ایله قازدیرلشدور . تریه ایچنده ایکی مرقد
بولونیدندن ایکنجی سطرده کی (علی پاشا) کله لری ده بر اقیلمشدر .

تریه نک ایکنجی مرقدی ایسه (۱۲۶۳) سنه سنده باریت وزارت بلغراد
محافظلنی عهد سینه توجیه بوپوریلان ، تیه دللی سلیم پاشا نکدر [۱] . (تاریخ
وقعه حیرتاً بلغراد و صربستان) ک برنجی جلدینک (۲۱۹) تجی صحیفه سنده
پاشای مشارالیه ایچون : قرق برکون قدر بلغرادده بر حیات اولوب خسته لنی
مشند و نزول اصابتله وفات ایدره ک قلعه بالاده کائن فاع مورا شهید علی پاشا نک
تریه سینه دفن ایدلیدیکی مصرحدر .

مقصدم : تاریخ ملیزه ، ولو قرنجه قدرنجه ، خدمت ایتکدر . چونکه
ذکری سبقت ایدن تریه حقنده کی یا کلش تلقی بعض صرب آثارینه داخل
اولمشدر ؛ هر حالده اورو بابه کجه جک ، کیم بیلیر ، بلکه مرور زمان ایله آثاریمزه
دخی سرایت ایدر و بعض یا کلش مطالعاتی موجب اولور . بوسیدن شو بر قاج
سطرمک مجموعه کزک برکوشه سنده درجی متمنادر .

بلغرادده ، بو اوج بحق عصرک دارالجهاد مزده کثرتلی آثار و مبانی
اسلامیه دن مان هیچ برشی قالمش دینله سزادر . قلعه بالاده بر ساعت قله سی
ایله تریه مذکور ، قلعه زیرده بر حمام و بوندن قرق طقوز سنه اول بلغرادک
تحلیه سی زمانده موجود اولان اوج معور جوامع شریفه دن بر (بایراقلی
جامع) و قادری درگاهنک بوش یرینک برکوشه سنده بالکزشیخ مصطفی تریه سی
واردور . تاریخ طاشی ناصل ایسه شمدی به قدر سالم قالش اولدیفندن قیدی
مناسب بولویورم :

[۱] سلیم سری پاشا ، تیه دللی علی پاشا زاده ولی پاشا نک اوغلیدر .

قطب عصر غوث وقت زبدۀ اهل وفا مرشد پیر طریقت سعدی شیخ مصطفی
 جسم پاکندن ایدنبه روح قدسی عزم حق ایلدی کلشنر ای جنتی دارالصفی
 قایمقام ودفتری حنی افندی دخی ایدوب تر به انشاسیله اولدی مظهر فیض خدا
 جیقدی بر تاریخ جوهر بخش حنی تام ایدوب مرقد کلزار قطب العصر شیخ مصطفی

سنه ۱۱۹۸

آوستریا - مجارستان اداره حاضره عسکریه سی، طوپراقلرده، دیوارلر ایچنده
 ونزده یازیلی بر مزار طاشی، بر تاریخ کتابه سی بولورسه موزه خانه به جلب
 وجمع ایدیور. بر کون اورایده کیدوب شایان قید برشی بولورسه تقدیم
 ایده جکم.

رمزی